

Pages fribourgeoises

Autor(en): **[s.n.]**

Objekttyp: **Group**

Zeitschrift: **L'ami du patois : trimestriel romand**

Band (Jahr): **18 (1990)**

Heft 70

PDF erstellt am: **05.05.2024**

Nutzungsbedingungen

Die ETH-Bibliothek ist Anbieterin der digitalisierten Zeitschriften. Sie besitzt keine Urheberrechte an den Inhalten der Zeitschriften. Die Rechte liegen in der Regel bei den Herausgebern.

Die auf der Plattform e-periodica veröffentlichten Dokumente stehen für nicht-kommerzielle Zwecke in Lehre und Forschung sowie für die private Nutzung frei zur Verfügung. Einzelne Dateien oder Ausdrucke aus diesem Angebot können zusammen mit diesen Nutzungsbedingungen und den korrekten Herkunftsbezeichnungen weitergegeben werden.

Das Veröffentlichen von Bildern in Print- und Online-Publikationen ist nur mit vorheriger Genehmigung der Rechteinhaber erlaubt. Die systematische Speicherung von Teilen des elektronischen Angebots auf anderen Servern bedarf ebenfalls des schriftlichen Einverständnisses der Rechteinhaber.

Haftungsausschluss

Alle Angaben erfolgen ohne Gewähr für Vollständigkeit oder Richtigkeit. Es wird keine Haftung übernommen für Schäden durch die Verwendung von Informationen aus diesem Online-Angebot oder durch das Fehlen von Informationen. Dies gilt auch für Inhalte Dritter, die über dieses Angebot zugänglich sind.

Pages tribourgeoises

LA YA, LE MIHYI DE TI

Lè tsapouè chon di dzin ke prinnyon adi le tin dè no fére a chavê k'l'anournê lou travô. Ou ketsè de la lèvre, beton na pitita chapala tota botchatâye.

On vudrè bin, no achebin, on dzouà, betâ chu nouthra ya na galéja pitita chapala po dre : "Ora ! l'éournê, è mon travô, l'è bi è bon !"

Ma che l'an puourni na lèvira, on a djéméournê dè rèkordâ è d'amâ. Vo no vèrèbramâ : "l'châ to, l'é to konpré", ou bin : "L'é pôjâ le tê de l'amihyâ" ?

La ya l'è on travô k'onournê djémé. On vudrè aviournê dè bâti. On vudrè vère on travô ke rèdzoyèrè le kâ. On a d'la pèna d'îthre tantyè ou bè ovrè, è portan le fô.

La pitita chapala botchatâye, dèbè chu nouthra ya, l'è on ôtro ke le betèrè pye tâ : kan l'arêournê mimo chin ke no j'avan tyè keminhyi.

On takounè

LA RADZE OU KA

I

*Chu adi de la viye èpoke
Ma chu yin d'ithre ouna breloke
K'on remontè du tin-j'in-tin
Po ch'abadà dè bon matin.*

II

*Chin ke l'é apré a l'èkoula,
L'é onko din la fyoula,
Katchimo, to le chin-fruchkin,
E chu pi j'ou premi chèrvin.*

III

*Nyon porè m'ôthâ la krèyanthe
K'on m'a bayi din m'n'infanthe
Ma, ora, chu on revoltâ,
Tsértchidè pâ a èrgotâ.*

IV

*N'in d'é pê dèchu la titha,
Mè fâ l'èfè d'na tinpitha,
Troupâdè-mè pâ chu lè pi,
Chu beteviyâ, mô-veri.*

V

*L'an èprovâ dè lou konprindre,
Lou betâ d'akouâ, lou j'intindre
Ma, nouthron «Pater» du Lé-Hò.
Ora, l'è chi di j'ingenô.*

VI

*Totè nouthrè katèdralè,
De la Chuiche, lè pye balè,
Bin, to chîn no j'è j'ou robâ,
On pou pâ pi mé l'i intrâ.*

VII

*Poran-no parlâ dè mècha
Chin tsiyi a la rinvécha,
Rin mé dè ha cholaniâ,
Dè byoutâ è dè dinyitâ!*

VIII

*Kâ, por no, ch'abayivè d'ithre
To dèvouhyâ, dèri le prithre,
Ti veri de la mima pâ,
Nouthrè j'yè ruvâ chu l'ouchtâ.*

IX

*On-atrapâvè la pi-d'ouye
In-oyin tsantâ du la louye
«L'Asperges me», l'«Ave verum»
Le «Credo» è le «Te Deum»,*

X

*Lè «Gloria» è pu lè «Kyrie»,
Lè «Sanctus», lè «Miserere»,
Lè j'ondè dou tsan grègoryin
E hou bi motè in latin.*

XI

*Beton in-n'an di ninyoulè
Ke la nâ dou mohyi pyoulè,
Rijon d'on «Veni Creator»
Kemin d'on «Iste Confessor».*

XII

*Chu kemin kan iro dzouno
E châbro krèyin kan mimo,
N'in d'a k'l'an de k'iro danâ,
I m'an mimamin kondanâ.*

XIII

*M'in foto dè lou prèyirè,
Bounè po lè j'èkovirè,
Che dévo alâ in-infè,
L'i oudri avoui mon pô-fè.*

XIV

*Kontinuèri la djèra,
Lou fari-a mouâdre la tèra
A hou lètse-ku dè Djan Hus
E a hou dyèrthon d'Arius.*

XV

*E le drapô de la viktouâre,
I potè dè hou fotamâre,
Le brênèri in lou bramin:
«Dyu l'è ou dèchu dè to chin».*

XVI

*Fotè a l'index mon chapitre
E vouèrdâdè-j'in tyè le titre,
L'è de chin k'l'avé chu le kâ,
Vu pâ mè betâ a dzènâ.*

XVII

*L'è de chin k'l'avé in titha
E l'è pâ le kâ in fitha
Ma i volé vudji mon cha
Kâ, irè lorda, ma brachya.*

XVIII

*Fyèdè-mè pi chu la bôla,
A chubré è ti in ryôla,
Vo j'atindo chin piyenâ,
Prè a ti vo j'èchtèrminâ.*

XIX

*L'i rèoudri, a la mècha,
Ke chi tsantâye ou bin bâcha,
Ma pâ n'èchpêche d'a-kotô,
Dè baragouin ke chànè mô.*

XX

*Voué, l'i rèoudri, ma, pou-t-ithre
Kan li-arè di vretâbyo prithre
Ke bayèron la komniyon
Chin l'ède dè hou kotiyon.*

la ratoluva de la toua

Lexique: fyoula: fiole (tête);
bèteviyâ: susceptible; in-oyin: en
entendant; la nâ: la nef (l'assis-
tance); lè j'èkovirè: les balayu-
res; fotamâre: négligent, je-
m'en-foutiste; a chubré: à bras
raccourcis; in ryôla: en rond;
chin piyenâ: sans sourciller; a-
kotô: semblant.

PREMIER PRIX

Notre colla-
borateur pa-
toisant Ray-
mond Sudan,
qui signe «la
ratoluva de la
toua» (la
chauve-sou-
ris de la tour),
a remporté
avec **La radze
ou kâ** (la rage

au cœur) un Premier prix de
poésie. C'était lors du dernier
concours dont le palmarès a été
proclamé lors de la Fête des pa-
tois romands de Bulle, les 30
septembre et 1er octobre 1989.
Cet honneur rejaillit sur «La
Gruyère» et nous réitérons à M.
Sudan nos vifs compliments.

TO DECHU CHTO ROTSETE

To dèchu chtô rotsètè
La dzanthanna la krè
Din tota cha grandeu
La hyori chu le bleu.

Kemin on n'amateu
N'in dé tayi du trè
Di hyà chu le bleu
Lé hô chu lè rotsètè

Akutâdè dzounè fiyè
Chin ke di mon botyè
La hyotsèta dè dzanthanna
Vo di na tota galéja.

I di tyè, totè lè fiyè
Dèvon tsandji dè martchan
Cheri por vo le bou-n'infan
Chi botyè i vo j'è le binvinyè.

No poran ithre bon j'èmi
Pè lé hô avui vo
Chu lè rotsètè i oudri.
Tè fô pâ l'i moujâ ! Yôdo...

Ma galéja, bayemè la man,
Vin vuitchi lé hô to l'i yè bi
Le chèla l'a hyori lè vani,
Por mè, tsandze dè martchan.

Portyè mè, tsandzèri yo ?
N'in dé on fèrmo galé,
Pri di rotsètè mon Piero,
Moujou a li, dzoa-r'é-né.

Pri dè mè i rèvindrè
Chi tan galé kajoleu
Di trotsè mè portèrè
Hyoryè chu le bleu.

L'è modâ lé hô armayi
Kan dèchindrè avui le tropi,
Le rèvère din chon bredzon bleu
Cherè por mè, mon bouneu.

N'é pâ dè chè tchithâ,
Pechyâ bin no j'amâ,
Po on yâdzo chè mariyâ,
Ti dou no fô l'i moujâ.

R. Gremaud di Intrè-no, Friboa